

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an . . . . . 800 Lei Parohiile cl. II. . . . . 700 Lei Parohiile cl. III. și subelasă . . . . . 600 Lei Pentru particulari . . . . . 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMIȚE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Concure de prot. 1000 Lei. Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.</p>
--	--	--

„Atletul lui Hristos“

Evocarea figurilor strălucite din patrimoniul de valori ale neamului contribuie, totdeauna, la consolidarea moralului maselor, reîmprospătându-le izvoarele de energie. Tocmai în aceste vremuri de grea cumpănă, când se încearcă desarmarea rezistenței naționale, cel mai potrivit lucru este a serăscoli din adâncuri de istorie figurile de legendar eroism, spre a se putea zădărnici încercările de desagregare în ce privește linia de luptă și credința românească.

În lumina acestui adevăr laudabilă inițiativă, de a prăznuî luna aceasta amintirea Voevodului Ștefan cel Mare, are o sporită semnificație.

În ziua a doua a lunii acesteia — a lui Cuptor — s'au împlinit 440 de ani de când Ștefan Vodă al Moldovei, „chinuit de o boală lungă și ajuns la grele bătrânețe“ și-a dat obștescul sfârșit în cetatea Sucevii. Truditu-i trup a fost așezat spre veșnica odihnă la mănăstirea Putna, însoțit cu mare alai și multe lacrimi de poporul, boerii și clerul moldovean.

Spațiul nu ajunge să descifrăm figura măreață, luptele și biruințele celui mai mare și viteaz Domn valah, care a ridicat prestigiul neamului românesc în fața lumii. Trebuie subliniată însă convingerea puternică pe care o avea acest adevărat „Atlet al lui Hristos“ în misiunea neamului nostru în această parte de lume la „porțile creștinătății și ale civilizației“.

În tot timpul sbuciumatei dar glorioasei domnii de aproape jumătate de veac, Ștefan Vodă al Moldovei nu a încetat o clipă să întrelase convingerea că luptă pentru cauza creștinismului. Convingerea aceasta i-a dat energia necesară pentru luptă și jertfă. Cu spada de foc a Arhanghelilor el a înfruntat pe inarnicii seculari ai

neamului nostru. Datorită acestei neîntrecute virtuți Voevodul moldovean a ridicat prestigiul neamului pe culmi nebănuite, iar calitățile poporului dela gurile bătrânului Danubiu, au fost admirate de întreaga creștinătate.

Plăieșii lui Ștefan înarmați cu scutul credinței, s'au avântat în lupte îngenunchiind mândria dușmanului, de zeci de ori mai numeros, ca număr. În fața vitejiei izvorâtă din stânca credinței, a trebuit să-și plece capul sultani cu nume de temut și regi plini de ogolii.

Convingerea în sfințenia jertfei lui a făcut pe Viteazul Voevod, să urce stâncile pentru a lua dela bătrânul sihastru retras de lume, îmbărbătare la luptă. El însuși scria: „Cu ajutorul Domnului Dumnezeuului nostru atot puternic am mers împotriva dușmanilor creștinătății, i-am biruit și i-am călcat în picioare și pe toți i-am trecut sub ascuțișul sabiei noastre.“

Ca mulțumită lui Dumnezeu care i-a întărit brațul pentru a înfrânge dușmanul, el a ridicat după fiecare biruință tot atâtea biserici și mănăstiri.

În aceste mănăstiri și în tinda bisericilor tineretul țării se aduna pentru a se lumina cu lumina adevărului și a Legii creștinești.

În aceste clipe de apăsătoare încercare, când mormântul lui „Ștefan Voevodul viteaz“ a fost pângărit de hoardele asiatice, personalitatea acestuia și puterea credinței trebuie să ne servească drept pildă vie.

Întreaga creștinătate dar mai ales noi Românii să ne plecăm plini de smerenie frunțile în fața lespezii ce umbrește pe Marele Domn al Moldovei. Amintirea faptelor lui să ne întărească în lupta pentru salvarea Neamului și a Creștinătății.

Pr. Prof. Virgil Turcan

O pagină de mare cinste pentru Banat

Părintele Potropop Iorgovan, dela Bocșa-Montană, a binevoit a mă chema în ziua de 9 Iulie a. c. la Câlnic unde, în cadrul Vecerniei, s'au împletit, în chip minunat, două momente din viața bisericească.

1. Se împlinesc exact 15 ani de existență a „Oastei Domnului“ din satul cu trumoașă tradiție românească și acest moment ce cerea sărbătorit. În această comună a păstorit îndelungă vreme Părintele Petru Ieremia, de la moartea căruia au trecut patru ani. Acest vrednic preot a fost creatorul Oastei Domnului din sat. Și spunând aceasta, îmi tresaltă inima de bucurie, de oarece mi-a fost dat să văd roadele. O biserică admirabil îngrijită. Curată, cum se cuvine să fie Casa lui Dumnezeu. Am putut îngenunchea fără sfială. În alte părți, mărturisesc, m'a respins stratul de praf gros și scuipații „creștinilor“ cari se trezesc a fi la cârciumă sau la grajd.

Aici, la Câlnic, școala ostășască a Părintelui Ieremia a rodit frumos. Ostașii poartă sfânta grijă, sub conducerea celor doi păstori, de „podoaba Casei Domnului“. Biserica din Câlnic are foarte mulți prapori. Cari împreună cu steagul „Oastei“, străjuiesc Biserica. Dulapurile din Sf. Altar sunt pline cu darurile poporului „de când îi înțează Oastea“. Șervete, mărame, fețe de mese, sfinte vesminte noi! Totul în curățenie desăvârșită!

Aci ostașii, cum li scria de pe patul ultimei suferințe Părintele Ieremia: „au sporit în toate“, „însuflețirea și sporul a fost recunoscut de bun și folositor pentru zidirea sufletească de toți cari v'au ascultat“. Ei au semănat, cei dintâi, sămânța acestei minunate mișcări „în Reșița-română; Ciclova Română; Soceni; Fârliug; Vrani; Berzovia și chiar în Zorlențul Mare“ și prin călătoriile lor la sfintele mănăstiri au „atras pe mulți la Casa Domnului abătându-i de la poruncile greșite ale sectarilor“. Și ce frumos li mulțumea bătrânul pentru „marea mângâiere că atunci când ne-a cercetat, în vizitație canonică, Prea Sfințitul Domn Episcop, voi ați stat neclintii lângă mine și ne-am arătat creștinește“. Și mai departe: „Mă bucur că prin cântarea voastră din Sf. Biserică ați ajuns a fi adevărați mângâetori ai celor ce cercetează Sf. lăcaș și asta e răsplata ostenelelor mele în Domnul“.

Da, la Câlnic, un preot a făcut școală bună

cu ostașii. I-a catehizat. I-a ținut din scurt cu privire la tot ce-au mai învățat, ce-au mai cântat și ce-au mai făcut peste săptămână! Iar când a murit, deși avea fecior la Reșița, conducător de cor minunat, a lăsat cu limbă de moarte ca pe drumul cel din urmă să-i cânte ostașii lui. Se voia cu dâșii până la capăt: atâta de mult i-a iubit!

Ce este Oastea Domnului la Câlnic — poate fi ori unde... dacă sămânța duhovnicească a Preotului Ieremia n'a pierit!

Serbarea a fost cinstită prin prezența Părintelui Protopop Iorgovan, care a adresat cu acest prilej, un cald cuvânt de zidire sufletească.

O cunună de 9 preoți au luat parte la această bucurie.

S'a grăit, cu sfântă înțelegere, despre rostul acestei mișcări de către Dl. Prof. universitar Neaga, de la Facultatea teologică Sibiu; Părintele Vida de la Reșița; Părintele Ierosințel Justinian și preoții din Câlnic: Păr. Albeanu și Păr. Păleanu — precum și de scriitorul acestor rânduri care a talmăcit legătura dintre „Oastea Domnului“ și Gadarenii cei vindecați, cari au avut rostul să mărturisească lumii ce-a făcut Domnul pentru ei!

Au fost bucurii de neuitat, simțind cum sufletul preoților Domnului vibrează alături de acești smeriți mărturisitori ai Evangheliei: cari sunt ostașii de pretutindeni.

2. A doua bucurie pe care am trăit-o a fost distingerea pentru mari merite duhovnicești, cu brâul roșu, a Părintelui Vida din Reșița-română, care de 35 de ani ostenește în căile Domnului!

Sf. Sa a răspuns emoționat, Prea Onoratului Părinte Potropop, și prin Sfinția Sa, Inaltului Stăpân de la Caransebeș — pentru mângâierea și încurajarea ce i se aduce în ceasuri grele.

Intr'un cuvânt de foc, Părintele Vida a amintit tradiția Câlnicului ca cetate a naționalismului și a muncii și o vede acum, prin Oastea Domnului, ca o cetate a lui Iristos!

La aceste bucurii ale poporului au luat parte intelectuali ca Profesorii Neaga și Constantinescu, apoi Doctorul Constantinescu de la Reșița precum și alți intelectuali refugiați, manifestându-și o mare plăcere în mijlocul unui entuziasm sacru.

Am petrecut, sărbătorește, la gară pe părintele Protopop în cântări și în mare însuflețire.

Ziua de la Câlnic este o pagină de mare cinste pentru Banat.

I. Gr. Opreșan

Prot. Dr. PETRU REZUȘ: Știința mărturisitoare de Dumnezeu — o încercare de filosofie creștină a științei, Caransebeș, 1944 tiparul tipografiei Diecezane pag. 120.

În literatura noastră apologetică din ultimii cinci ani, s'a impus cu netăgăduit prestigiu științific, tânărul și harnicul profesor dela Academia Teologică din Caransebeș, Dr. Petru Rezuș.

Temeinic pregătit, (ceea ce îl onorează mai ales, în iureșul de superficialitate al atâtor, care vreau să răzbată cu orice preț, acolo, unde nu li e locul) pătruns până în adânc de adevărurile teologice pe care le prezintă lumii științifice; înflăcărat și neînfricat apărător al pozițiilor ortodoxe, față de știința necredincioasă, raționalismul filosofic și apostasia luciferică — părintele prof. P. Rezuș, se situează printre cei mai de seamă apologeți români contemporani. Problemele dogmatice și apologetice ce le-a desbătut până acum, sunt dintre cele mai interesante și variate.

„Părintele profesor Petru Rezuș — remarcă într'o recenzie pâr. Dr. Ilarion V. Felea (vezi Revista Teologică din Maiu — Iunie 1944 —) este cel dintâi care are meritul de a da Teologiei ortodoxe române un *curs* complet de Teologie fundamentală“.

Dar în râvna și munca pe ogorul științific, părintele prof. Rezuș — ca și toți colegii săi dela Academia teologică din Caransebeș — se bucură de norocul, de a avea încurajarea nelimitată și înalta înțelegere a P. Sfințitului Episcop *Veniamin*, care știe să aprecieze cum se cuvine valorile creatoare în domeniul publicisticii teologice.

Așa se explică că din teascurile tipografiei diecezane, chiar și în aceste vremuri tulburi și cu totul protivnice studiului și meditației, — apare carte după carte, iar Eparhia Caransebeșului, pe care o conduce cu apostolească înțelepciune, își are de curând revista de frumos prestigiu: „*Allarul Banatului*“.

După această remarcă, care s'a impus cu necesitate, să ne oprim asupra sudiului pâr. Rezuș, de o stringentă actualitate și mare necesitate: „*Știința mărturisitoare de Dumnezeu — o încercare de filosofie creștină a științei*“. Pâr. Prof. Rezuș cercetează în această lucrare — cum singur mărturisește în prefață — „structura intimă, metodologia, gnoseologia și morală științei, raportându-o la religia creștină, la credință și la mântuire.

Lucrarea cuprinde o introducere și trei părți

fiecare parte, cuprinzând trei capitole.

În introducere, autorul se ocupă cu definiția științei și face critica rațiunii autonome, care și-a permis să verifice sfintele Scripturi, să înlătore sfânta Tradiție, să cenzureze dogmele creștinătății“ (p. 177); și a scientismului încrezător și înfumurat, conchizând că „nu este îndepărtat timpul când vom înregistra o reîntoarcere în masă a savanților spre Dumnezeu iar știința se va revărsa plină de penitență în absolutul și infinitul divin (p. 21).

Partea I-a intitulată *Știință și filosofie* (p. 15-49) se ocupă cu iraționalul științific, incertitudinile științifice și limitele cunoașterii științifice.

„Adevărul afirmă pâr. Rezuș, oricine ar fi știința ce-l caută, nu poate fi decât unul. Adevărul unic și suprem în care se revarsă toate căutările noastre, este adevărul supranatural, care nu poate fi cuprins sau obținut pe cale silogistică, cu rațiunea, ci se poate însuși numai cu credință“ (p. 29).

Știința fie că explorează infinitul mare sau infinitul mic, naufragiază în incertitudine și relativitate, pentru că și într'o parte și alta „planează aceeași imensitate absolută și infinită, care nu se poate cuprinde prin simțiri și care este Dumnezeu. (p. 38).

Oamenilor de știință necredincioasă pâr. prof. P. Rezuș le ține această convingătoare deziderație misionară; Prin credință, într'adevăr, știința omenească ar primi aripele sale necesare explorării tuturor domeniilor, care astăzi alcătuiesc o invincibilă taină pentru oamenii de știință. Prin credință, omul de știință, s'ar învăța să iubească și alte realități decât cele strict raționale experimentale; prin credință omul de știință ar ști că există și alte realități obiective pe lângă cele naturale: realitățile supranaturale, (p. 63).

Partea II-a intitulată *Știință și Religie* (p. 67-85) ne edifică asupra adevărului că știința n'a reușit încă deși a depus o muncă uriașă, să descopere secretul vieții, rămânând în această privință tot în „golul necunoașterii“ (p. 68).

Autorul surprinde o tot mai strălucitoare apropiere a științei moderne față de adevărurile religiei, evidențiind mărturisirile de credință a o serie întreagă de savanți și filosofi streini și români. Se dovedește însă necruțător față de atei și necredincioși, demascându-le la tot pasul opera lor destructivă.

Partea III-a intitulată *Știință și morală*, se ocupă de spiritul și progresul științific, pericolul științei necredincioase și valoarea morală a științei (p. 97-110).

† Inv. Gh. Cătană

Păr. Rezuș se ridică cu tot dreptul împotriva „spiritului științific subiectiv, necinstit și necredincios, care a patronat și a născut tehnica păgână de astăzi, mașinismul neînsuflețit și civilizația materialistă care ne stăpânește“ (p. 100).

Lucrarea se incheie cu arătarea drumului de lumină pe care trebuie să apuce știința, pentru ca ea să-L mărturisească în adevăr pe Dumnezeu.

Intenționat am citat cât mai mult din studiul părintelui Prof. P. Rezuș, pentru a dovedi mai convingător valoarea și actualitatea lui.

Astăzi, când asistăm uluiți la dezastrele pricinuite de rezultatele științei necredincioase, cartea părintelui Rezuș, vine la timp să biciuească o asemenea știință, și să preamărească pe aceea, care s'a așezat pe linia Bisericii lui Hristos.

Pr. Oreste Gherasim

Procesiune religioasă la o unitate pe front

La mănăstirea „Măgaru“ — Bujoreni din j. Tutova, mănăstire întemeiată de doi ciobani Transilvăneni în v. XVI-lea, se află icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, cunoscută sub numirea de „Sfânta“. Mănăstirea, condusă de stareța Anfilofia Panaitescu, fiind solicitată de credincioșii mai multor comune din jud. Vaslui, a pornit cu sfânta icoană în procesiune, în comunele bântuite de secetă.

Prot. Lt. Colonel C. Buracu a întâmpinat procesiunea în comuna Moara Grecilor de lângă Vaslui, cu prapori, credincioși și ostașii dela Ambulanța unei M. U. în ziua de 3 Iulie. S'au oficiat acatistul Maicii Domnului, cu priveghere în cursul nopții și sf. maslu în dim. zilei de 4 Iulie. Păr. Lt. Colonel Buracu a deschis o colectă pentru repararea bisericii din comună, cu suma de lei 2.000 înscriindu-se și medicii în frunte cu Dr. maior Albu și mulți credincioși.

Icoana, a fost dusă la 5 Iulie în comuna Moara Domnească și în Valea Rea, unde se găsesc mulți bănațeni grăniceri dintr'un grup de Vânători de Munte. Ostașii noștri în frunte cu ofițerii și preoții Lt. Colonel Buracu și pr. căp. Popa Ilie s'au închinat cu smerenie în fața sf. icoane.

O ploaie abundentă a săturat pământul însetoșat de apă. Minunea s'a săvârșit.

Correspondent

N. B. Printre maicile cari însoțesc sfânta icoană se găsește și rasofoara Minodora N. Bota, originară din Gavojdia din eparhia Caransebeșului. A fost mare bucurie, întâlnirea cu compatrioți și chiar cu cunoscuți.

S'a stins o lumânare ce a luminat și a încălzit sufletele multor generații, timp de 40 ani. Învățătorul Gheorghe Cătană, dascălul din alte vremuri, s'au dus dela noi, liniștit, senin în împărăția Cerului, împodobit cu cununa vieții, căci a fost credincios până la moarte.

A murit ca un erou al muncii, la masa lui de scris din Valeadeni, în vârstă de 79 ani. Eroii descoperiți de el, pe valea Pogănicului, și așezați în galeria de onoare din baladele lui, apoi făt frumos și zânele din basmele lui, i-au cântat cântarea, de înmormântare...

Cine va aduna la un loc rodul muncii acestui mare apostol al neamului, ca învățător confesional, ca cel mai mare povestitor și folclorist al Banatului și ca fiu credincios dela strana Bisericii noastre?

La vârsta de 10 ani abonase revista „Șezătoarea“ lui I. Vulcan, la stăruința dascălului său Suru Mustață din Remetea-Pogănici care băga de seamă că în sufletul acestui copil ales se frământă lucruri mari.

După terminarea preparandiei dela Caransebeș este numit la 1883 învățător substituit la Valeadeni, iar în anul următor trece tot în această calitate în comuna Brebul, unde rămâne timp de 4 ani, ca să revină iarăși în Valeadeni, unde rămâne definitiv.

Pentru meritele lui excepționale colegii lui i-au ales de secretar apoi președinte al „Reuniunii învățătorilor“, organizată de fericitul episcop Ioan Popasu.

Ca învățător confesional și ca ortodox practicant a iubit podoaba Casei Domnului, cântând la strana bisericii timp de 60 ani. Această însușire distinsă i-a adus din partea Bisericii lui o frumoasă demnitate. A fost numit comisar școlar la examenele dela școala primară din protopopiatul Caransebeș timp de 30 ani.

Autoritățile școlare ungare de pe vremuri nu se uitau cu ochi buni la activitatea prodigioasă a acestui apostol al neamului. A fost pensionat în anul 1915, iar la 1921 a fost reactivat de către statul român pe care-l visa din copilăria lui.

La anul 1926 se pensionează definitiv, dar rămâne mereu la masa lui de scris, pentruca „cele din lume adunate să fie iarăși la lume date“.

Numele lui Gheorghe Cătană va rămâne nemuritor în poveștile și poeziile lui adunate dela poetul anonim al sufletului bănațean. Ispră-

vile lui făt frumos cântat de zâne și eroii trubaduri din poveștile lui, vor alina mereu sufletele fragile și fantezia copiilor...

Ca folclorist neîntrecut a așezat în cărți: gândurile și înțelepciunea românului, exprimate în chip și grai bănățean.

Dela cobzării din bătrâni a reușit să culegă cea mai complectă variantă a baladei „Miorița” din literatura română!

A tipărit 25 volume în cari a țesut toate stările sufletești ale bănățeanului „dela leagan până la moarte”.

A colaborat la 42 reviste și ziare din Țară. Timp de 50 ani „Calendarul Românului” dela Caransebeș, a fost onorat cu scrisul lui.

În semn de dragoste și de alipire față de Biserica lui, a făcut la episcopia noastră un fond de 100.000 Lei, ce îi poartă numele lui și al soției sale Ruja.

Deși a fost chemat demult în cercuri literare dela oraș, a preferit să rămână între cărțile lui, la sat, pentru a urmări deaproape viața bănățeanului în ambianța țărănească.

Duminecă în 16 Iulie a. c. a fost prohodit între ai săi, în comuna Valeadeni, de către: pâr. T. Roșca, pâr. P. Goanță, pâr. I. Feriug și de către cununa de cantori dela strana bisericii, instruiți de dascălul lor de altă dată.

P. C. pâr. T. Roșca și Dl. Pavel Jumanca. Insp. gen. școlar în pensie, au tâlmăcit mulțimei de credincioși activitatea pilduitoare a acestui erou al muncii și au înclinat peste mormântul proaspăt drapelul bisericii și al școlii, în semn de omagiu și recunoștință față de Gheorghe Cătană, dascălul de onoare al Țării...

Bunul Dumnezeu să-l așeze în ceata dreptilor și aleșilor Săi, pentru cari a propovăduit cu scrisul lui o viață întregă!

Prot. T. Roșca

Pentru cei împovărați

Cel ce cu 1944 ani a venit în lume ca s'o mântuiască de patimi și răutăți nu a iubit avuția deșartă, ci sărăcia omului milostiv și modest, căci El însuși s'a născut în sărăcie într'un staul modest de vite din Vitleemul Iudeii, ca un semn al înțelepciunii lui Dumnezeu.

Acest prunc dumnezeiesc trimis a fost să cheme sufletele omenești ratăcite la mântuire, nu prin forță, ci cu blândețea și bunătatea inimii Sale.

Să nu uităm însă că dacă soarta a făcut pe unii a se naște în bogăție și trai ușor, mai

sunt și alții cari suferă durerile unei sorți vi-trege plină de lipsuri și suferințe.

Blândul Iisus ne spune să ne aducem aminte de ei, nu că bogăția ar fi un păcat, dar câți din cei mai avuți își uită datoriile creștinești nedând nimic nici chiar din prisosul lor, celor lipsiți, ci fac risipă din belșug pentru deșertăciunile trecătoare și aducătoare de ispite și păcate.

Doar, numai o picătură de bine și totuși mult înseamnă și Dumnezeu va răsplăti și asta.

De cele mai multe ori din casele cele modeste și sărace curg cele mai frumoase pilde ale milei și binefacerii. Dar oare și din câte case avute vor curge? Din puține, căci mulți uită că toată strălucirea lor este trecătoare și deșartă.

Creștine drag, o datorie ai. Ajută cu mila ta pe cei lipsiți, căci pentru tine dai: Dumnezeu vede și-ți va răsplăti.

Fiecăruia în parte, atât străinului cât și celui mai aproape de tine, căci prin dania ta vei alina o suferință, vei acoperi o lipsă, și vei încuraja un suflet amărât.

Pentru cel nevoiaș orice ajutor este bine-venit, ori cât de mic ar fi.

Câți din cei lipsiți și suferinzi nu așteaptă o rază de alinare și de mângâiere.

Voi cei cari vă bucurați de belșugul vostru să vă treziți o clipă și să vă mai gândiți și la cei împovărați.

Băgați de seama înă, că toate-s trecătoare și mai la urmă moartea pe toți ne înfrățește și după ce ați plecat spre calea veșniciei, cei pe cari iați lăsat aici, vor uita trecătoarea voastră strălucire din deșertăciunea acestei vieți.

Hristos îndeamnă pe toți: fiți buni, fiți blânzi și vă iubiți între voi, lăsați la o parte ura, discordia și calomnia, împăcați-vă și vă ajutați.

Tu creștine, când ești rău în pornirea ta, când urăști, când te cerți, adu-ți aminte de Iisus, de patimile Lui, de însângerata Lui frunte, de coasta Lui cea împunsă, de crucea Lui și cutremură-te în toate simțirile tale, căci atunci vei fi mai bun și te vei rușina de fărădelegile tale.

Mereu să ai înaintea ta chipul vieții Lui și vei înțelege atunci pe care cale vei pași. Scutură de pe umerii tăi toate patimile. Bătătorește calea cea dreaptă căci sigur vei ajunge la mântuire, nu te abate dela ea, căci odată ce ai pierdut-o, cu greu o vei mai regăsi.

Ajută și iubește pe aproapele tău ca însuși pe tine.

Pr. Dimitrie Bildariu.

Contribuții pentru Academia Teologică

IX.

1. Prot. Dr. Mihaescu din Logoj	Lei	24.000
2. Pr. I. Borza	» »	Lei 12.000
3. » N. Sintescu	» »	Lei 8.000
4. Diac. P. Lacțiu	» »	Lei 6.000
5. Dl. Ioan Lupu	» »	Lei 5.000
6. Bis. ort. rom.	» »	Lei 50.000
7. Pr. I. Popovici din Armadia	Lei	5.000
8. Credincioșii	» »	Lei 2.620
6. Pr. Z. Humița » Boldur	Lei	10.000
10. Bis. și cred.	» »	Lei 8.970
11. Pr. T. Bireescu » Cireșul	Lei	10.000
12. Biserica și cred.»	»	Lei 7.510
13. Credincioșii » Criciova	Lei	2.750
14. Ier. D. T. Popovici Criciova II.	Lei	4.000
15. Credincioșii din	»	Lei 350
16. Pr. A. Chepic Crivina de jos	Lei	8.000
17. Credincioșii din	»	Lei 1.005
18. Pr. R. Lăpăduș Căvăran	Lei	10.000
19. Pr. A. Rusulescu Dragomirești»	Lei	10.000
20. Bis. și cred. din Căvăran	Lei	7.160
21. Pr. A. Groza » Gavojdia	Lei	10.500
22. Credincioșii	» »	Lei 4.965
23. Pr. C. Suru » Herendești	Lei	10.000
24. Bis. și cred.	» »	Lei 4.270
25. Pr. I. Nimu » Hezeriș	Lei	6.000
26. Credincioșii	» »	Lei 1.010
27. Bis. și cred. » Hodoș	Lei	3.655
28. Pr. G. Biberia din Honorici	Lei	10.000
29. Bis. și cred.	» »	Lei 12.000
30. Pr. D. Blidariu » Jdioara	Lei	10.000
31. Bis și cred.	» »	Lei 7.525

Total . . . . . Lei 272.290

Suma rămasă . . . Lei 7.563.792

Total general . . . Lei 7.836.082

Eroul Lt. Danciu Ioan

Venit de dincolo din țara Năsăudului, atunci când prin dictatul dela Viena ni s'a rupt o parte din trupul Patriei, ca să-și îndeplinească dincoace între frați, misiunea de Apostol.

Când goarna a sunat Slt. Danciu a fost printre cei dintâi care a alergat să lupte pentru țara lui. A luptat cu vitejie 14 luni pe câmpiile și stepele Rusiei, cu gândul că la întoarcere se va face dreptate și își va vedea satu'n care s'a născut. În perioada de liniște se stabilise în Comuna Cib din Jud. Alba tot spre a fi aproape de frontiera care-l despărțea de mormintele părinților și de satul lui drag. Aici la catedră ca și pe front își face cu prisosință datoria, dovedindu-se a fi un distins apostol apreciat de forurile competente, stimat de colegi și iubit mult de săteni și copilașii acestora care-i vor plânge pierderea.

Călcarea pământului sfânt al Patriei de către hoardele bolșevice a făcut ca fiii țării să-și lungească din nou la datorie. Lt. Danciu Ioan părăsește pe logodnica lui dragă și școala și pleacă la datorie. L-am cunoscut la Companie și ne-am împrietenit. Suflet delicat cu multiple calități. Adesea îmi spunea că la întoarcere vom trece prin Cluj spre Năsăud. N'a avut însă norocul să-și vadă visul împlinit căci în luptele din 4 Mai 1944 de pe dealul Bursucăriei, cade lovit de un glonț în cap, luptând în fruntea Companiei și strigând pentru cea din urmă dată: „Înainte băeți!“ El se prăbușește și moare, dar sufletul său de erou plutește mai departe peste capetele soldaților săi, care, cu avânt i-au urmat pilda cucerind zărilor și răzbunând moartea bravului lor ofițer.

Slt. rez. N. Olariu

Vă iubiți copiii? Vă iubiți părinții și rudele? Camuflați bine ferestrele, ușile, curțile de lumină etc. Orice neglijență a voastră o vor plăti scump și ei.

Unele bombe aruncate de avioanele inamice nu explodează imediat, ci mult mai târziu. Nu aveți nici o curiozitate care vă poate costa scump.

In adăpost păstrează-ți calmul.

Ș T I R I

Personale. P. Sf. Sa Episcopul Veniamin s'a reintors la reședință Sâmbătă în 15 Iulie a. c.

Joi, sârbătoarea Prorocului Ilie, P. Sf. Sa a participat la hramul mănăstirii Sf. Ilie-Izvor.

Căminul popular T. b. c. dela Satulung (Brașov) s'a sfințit în ziua de Duminecă, 9 Iulie a. c. în prezența D-nei Maria Marșal Antonescu. Mihail Antonescu vicepreș. Consiliului de miniștri, Dr. P. Tomescu, Min. Sănătății Muncii și Ocrotirilor Sociale, P. Sf. Episcopul nostru Veniamin, D-na Veturia Goga, șefii autorităților civile și militare din Brașov etc.

Cu acest prilej P. Sf. Sa Episcopul nostru Veniamin a vizitat mai multe camere cu bolnavi cărora aducându-le mângăierea și binecuvântarea Bisericii le-a împărțit cărți de rugăciuni, iconițe și cruciulițe.

Cerc pastoral în Glimboca. Duminecă în 16 Iulie 1944. fruntașa comună de pe Valca Bistrei, Glimboca, a adunat în ea pe C. Preoți și ostașii Domnului, din comunele din jur.

Sf. Liturghie a fost celebrată în sf. biserică plină până la refuz de următorul sobor Pr. M. Rădoi Obreja, I. Ostrovan-Ciuta, N. Bojin-Var, P. Luca-Glimboca și preoții refugiați Tomescu și Patache.

P. On. P. Protopop tractual a fost reprezentat prin Pr. Ilie Câmpianu, revizor eparhial, care a predicat la Sf. Liturghie.

Sedința intimă a cercului pastoral preotesc s'a ținut sub președinția păr. M. Rădoi în casa păr. P. Luca.

Vecernia s'a făcut de acelaș sobor, la care s'a adăugat păr. I. Terovan-Ohababistra și I. Racoveanu din Ferdinand.

A predicat Pr. Ioan Ostrovan din Ciuta.

După Vecernie, în curtea școlii primare din loc, s'a desfășurat creștineasca serbare a Oastei Domnului, sub conducerea D-lui avocat I. Gr. Opișan, compusă din cuvântări, recitări și cântări.

Pentru ostașii răniți cari zac în spitalele din Băile-Erculane s'au dăruit, la îndemnul harnicului preot D. V. Anuțoiu de acolo următoarele. Din banii adunați dela credincioși: ziare de 1200 Lei, cărți de rugăciuni de 1000 Lei, cărți postale de 550 Lei și țigarete de 960 Lei, distribuite prin susnumitul preot. D-na Sultana Botez, prof. refugiată din Iași a distribuit prin organele parohiale 50 cărți postale, 100 țigări și 80 cutii de chibrituri. D-na Maria Opișan prof. evacuată din București cu prilejul parastasului pentru răposatul ei soț a împărțit, tot prin biserică, cireșe și câteva cărțile de rugăciune, toate în valoare de circa 2500 Lei. Se mai află în depozitul epitropiei suma de 28000 Lei, colectați, din cari zilnic se cumpără ziare, alimente etc. Laudabilele fapte să fie în demn și pentru alții!

„Două porunci și o datorie” își intitulează pe bună dreptate preotul I. Vădeanu din Biniș notița cu care anunță faptele de caritate ce a săvârșit față de soldații răniți dintr'un spital al Oraviței. Cu concursul Soc. Sf. Gheorghe, epitropi, cantori, intelectuali refugiați Sf. Sa a adunat bani din cari a cumpărat și a dăruit 270 iconițe, 12 cărți de rugăciuni, 100 cărți postale, 1500 țigarete și vre-o 7-8 kg. prăjituri. Preotul a făcut slujbe și a ținut cuvântări în toate saloanele, împrăștiind mângăiere și îmbărbătare în toate inimile. Medicul-colonel a mul-

țumit păr. Vădeanu și l-a rugat să îndemne și pe alți preoți să facă la fel. Iar preotul nostru ni se spovedește așa: „am plecat dintre răniți așa de mulțumit sufletește, că mi-am zis, câtă vreme o mai dura războiul, voiu căuta să aduc ostașilor răniți mângăiere și să rup din pâinea mea ca să duc acelora cari și-au rupt trupurile pentru noi toți.”

Complot militar în Germania. Câțiva ofițeri germani în frunte cu colonelul conte de Stauffenberg au pus la cale un complot împotriva Cancelarului Adolf Hitler. Bomba a explodat la doi metri depărtare și astfel atentatul lor nu a reușit. Atentatorii și-au pus capăt vieții îndată după ce au văzut că mârșavia lor a eșuat.

PARTEA OFICIALĂ

NOTE OFICIALE

Nr. 3988 Bs. 1944.

Intâmplarea a făcut ca în urma refugierii fraților noștri din Bucovina și Basarabia, în orașul nostru să se stabilească temporal iscusitul preot, Alexandru Popoviciu, dela biserică catedrală din orașul Bălți, care în acelaș timp a condus cu multă destoinicie, atelierul de obiecte bisericești și tipografia din reședința episcopescă Bălți.

Ajuns în orașul nostru părintele Alexandru Popoviciu și-a oferit cu toată dragostea, contribuția C. Sale, pentru binele și slava sfintei noastre Biserici strămoșești în serviciul căreia se află. Astfel a luat ființă la îndemnul P. Sf. Sale Episcopului nostru Veniamin și cu binecuvântarea P. Sf. Sale, deocamdată un atelier de reparat și argintat obiecte bisericești, ca: potire, cruci, cădelnițe, sfeșnice, etc. condus fiind de însuși C. Sa împreună cu monahul Alexe Udrea, de sub ascultarea noastră care a fost instruit în această branșă, fiind primul monah al nostru instruit în argintatul și reparatul obiectelor bisericești.

În urmare orice obiect fie de o valoare mai mare, fie mai mică stricat fiind, ruginit sau altfel ruinat, poate fi din nou refăcut, ca să împodobească din nou cu aceeași strălucire lăcașul dumnezeesc. Aducând acestea la cunoștința Cuc. noștri preoți și P. Cuc. protopopi, și dâșii la rândul lor să îndemne credincioșii din cuprinsul eparhiei noastre, ca și precum altă data s'au întrecut a face daniile sf. noastre biserici și de astădată, cu un sacrificiu material mult mai mic, pot să facă unul sau întovărășindu-se chiar mai mulți, o astfel de faptă bună, căutând să împodobească sf. lăcaș în care dâșii se roagă lui Dumnezeu și în care Domnul se sălășluește pururea, cu obiecte cât mai curate,

frumoase și mai scumpe. Atelierul funcționează pe lângă fabrica noastră de lumânări, unde se vor prezenta obiectele pentru reparat și argintat iar costul se va achita la Casieria eparhială.

Caransebeș, la 17 Iulie 1944.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:
Pr. Petru Toma

Nr. 4203 B. 1944.

Către

Prea On., Oficii Protopresbiterale și On. oficii Parohiale ort. rom. din eparhia Caransebeșului.

În legătură cu ordinul nostru circular No. 3738 B. 1944, publicat în Foaiă Diecezană No. 28 din 9 Iulie 1944, dispunem următoarele:

Clopoțele bisericilor noastre, fiind întrebuințate exclusiv pentru alarmarea populației în caz de pericol aerian, în urma dispozițiilor Comandantului A. P. Zona Severin și a Comandantului A. P. București, cu aprobarea forurilor superioare, până la încetarea acestor dispoziții sau revenirea asupra lor, în toate parohiile noastre, se va utiliza toaca de lemn, pentru a anunța credincioșilor începutul serviciilor bisericesti, precum și momentele importante din serviciile de cult, după orânduielele Bisericii noastre.

Despre întrebuințarea acestui mijloc cunoscut în practicile creștinismului primar și în viața patriarhală a satelor noastre — Cuc protopopi și preoți vor încunoștința credincioșii, pentru a nu fi surprinși și pentru a nu se produce confuzii.

Caransebeș, la 19 Iulie 1944.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Pr. Dr. M. Bănescu

Nr. 4024 E. 1944.

MULȚUMITĂ PUBLICĂ

Ofițerii și subofițerii Centrului de Instrucție No. 5 au colectat benevol suma de 119.683 lei, vărsând-o Comitetului de construcție a bisericii din Surducul Mare jud. Caraș, pentru zidirea bisericii ortodoxe din acea comună.

Pentru această faptă nobilă li se exprimă și pe această cale mulțumirile noastre.

Consiliul eparhial

Liceul de băieți „**TRAIAN DODA**”, Caransebeș

CONVOCARE

Părinții și Membrii Adunării Generale ai Comitetului Școlar al Liceului, sunt rugați a lua parte la Adunarea Generală statutară, care va avea loc în ziua de 28 Iulie 1944, ora 5 p. m. în sala profesorală a liceului. Dacă nu se va întrani numărul reglementar de membri, Adunarea se va ține la aceeași oră și loc în ziua de 4 August 1944.

Președinte,
Dr. C. Corneanu

Director,
M. Armaș

Poșta Redacției.

Cuc. Preoți sunt rugați ca dările de seamă sau informațiunile ce trimit la redacție să le facă pe scurt, căci nu putem publica prea multe detalii, fără deosebită însemnătate.

Păr. prot. Teodor Roșca trecând la parohie roagă pe toți Cuc. Preoți să nu-i mai trimită nici o însărcinare, fie în legătură cu foaia noastră, fie de altă natură.

Librăria Diecezană

dispune de un bogat și
variat asortiment de

OBIECTE BISERICESTI

odăjdii luminate, odăjdii
negre, prapori mari din
mătasă de Lyon, Mormântul
Domnului (Epitaf), cutii de
botez, potire, cădelnițe, etc.